

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021 – 2025

Wstęp

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach – społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych. Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełniania czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Wbrew stereotypom przemoc domowa występuje nie tylko w rodzinach z tzw. „marginesu społecznego”, ale we wszystkich grupach społecznych, także tych uważanych za harmonijnie funkcjonujące. Dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, lęku, rozpacz. Najczęściej ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Sprawcy przemocy są bezwzględni, zniewalają swoje ofiary stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku. Naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony. Ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą się cechą jest poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji.

Przemoc jak każde negatywne zjawisko niesie za sobą konieczność podjęcia działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem, jak również zorganizowanie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno ofiarom jak i sprawcom przemocy ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla krzywdzonych dzieci.

Przemoc w rodzinie, a szczególnie krzywdzenie dzieci, stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy i innych, w ramach zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu

przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań.

Obok działań na rzecz ofiar przemocy i oddziaływań na sprawców, Program przywiązuje dużą wagę do zmiany postaw wobec przemocy, popularyzację wiedzy na temat negatywnych skutków jej używania i doświadczania, promocję metod skutecznego wychowania bez użycia przemocy oraz ścisłe współdziałanie i współpracę instytucji, organizacji i osób na rzecz ograniczania zjawiska, jego negatywnych następstw oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób, które z racji zawodowych mogą mieć częściej niż inni do czynienia z symptomami i faktami stosowania przemocy.

Realizacja zamierzeń ujętych w Programie powinna przełożyć się na wzrost poczucia świadomości, że przemoc w rodzinie to nie problem indywidualny lecz społeczny, który poprzez podjęcie wspólnego wysiłku może zostać skutecznie minimalizowany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2016 - 2020.

I. Podstawy prawne

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Znaczenie ustawy podkreśla fakt poprzedzenia jej treści preambułą. Ustawodawca uznał, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Ustawa określiła zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie. Przemoc w rodzinie w ustawie zdefiniowano jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (tj. członka rodziny rozumianego jako osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią także:

- 1/ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245),
- 2/ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.),
- 3/ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
- 4/ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Mniszków

Gmina Mniszków jest gminą wiejską zlokalizowaną w powiecie opoczyńskim, w północno-wschodniej części województwa łódzkiego. Od północy graniczy z Gminą Tomaszów Mazowiecki, od wschodu z Gminą Sławno, od południa z Gminą Paradyż i z Gminą Aleksandrów, od zachodu z Gminą Sulejów. Gminę Mniszków według stanu na dzień 31.12.2020 r. zamieszkiwało 4.695 mieszkańców.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Często problemy występujące w rodzinie zazębiają się i dlatego niełatwo jest określić, który z nich stanowi problem pierwotny. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęci wprowadzenia zmian w swoim życiu.

W latach 2018-2020 najczęstszymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność.

Powody przyznania pomocy - liczba rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
ubóstwo	78	68	34
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	0	0	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	16	9
w tym wielodzietność	12	13	7
bezrobocie	22	23	13
niepełnosprawność	37	38	26
długotrwała lub ciężka choroba	79	80	54
bezzadność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	9	26	19
w tym rodziny niepełne	2	7	6
rodziny wielodzietne	2	1	1
przemoc w rodzinie	3	2	1
alkoholizm	4	4	0
narkomania	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0	1
zdarzenie losowe	2	5	3
sytuacja kryzysowa	0	1	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Z powyższego wynika, że skala przemocy w rodzinie jest jednak relatywnie niewielka

w porównaniu do innych trudności życiowych, jakie dotyczą rodziny, w tym między innymi długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo czy niepełnosprawność. Niewykluczone jednak, że głębiej kryją się problemy, o których trudniej się mówi i które trudniej ujawnić, takie jak przemoc w rodzinie czy uzależnienia.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ale nie ulega wątpliwości, że omawiane zjawisko na naszym terenie występuje. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy. Oszacowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskie Karty”. Zgodnie z art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele wymienionych podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Liczbę rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” i liczbę rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela:

	2018	2019	2020
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”	6	5	4
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	10	6	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Mniszkowie

Rodziny uwikłane w przemoc korzystają z konsultacji – pracy socjalnej – udzielanych przez pracowników socjalnych oraz z oferty działającego na terenie Powiatu Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego będącego w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, w którym są zatrudnieni: psycholog, pedagog – terapeuta rodzinny, pedagog – specjalista do spraw uzależnień, pedagog – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, prawnik, interwent kryzysowy.

Liczbę osób z terenu Gminy Mniszków, które skorzystały z oferowanej przez Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego pomocy, z podziałem na rodzaje udzielonych porad, w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj porady	2018	2019	2020
----------------------	-------------	-------------	-------------

Porady (prawne, psychologiczne, terapeutyczne)	2	6	-
Konsultacje	-	1	-
Interwencja	2	1	-
Rozmowa	1	2	-
Rozmowy telefoniczne	-	-	5
Terapia	-	-	-
Grupy wsparcia ofiar przemocy i osób współzależnionych	-	1	-
Razem	5	11	5

Źródło: Dane z PCPR Opoczno

III. Adresaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Mniszków, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem przemocy w rodzinie oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT tworzona jest z celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznych (mocne strony, słabe strony) i wewnętrznych (szanse, zagrożenia), jakie stoją przed instytucją w obliczu występującego problemu, niezbędna do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, 	<ul style="list-style-type: none"> • zjawisko przemocy jest silnie utrwalone w obyczajowości przez

<ul style="list-style-type: none"> • współpraca i koordynacja działań instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, • doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny z problemem przemocy, • możliwość eksmisji sprawcy przemocy w rodzinie. 	<p>istniejące mity i stereotypy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie, • brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych, • brak mieszkań socjalnych, chronionych dla osób doświadczających przemocy, • ograniczony dostęp do poradnictwa specjalistycznego: psychologa, terapeuty rodzinnego.
---	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, • zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów dotyczących przemocy, • zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, • zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, • brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, • bierność oraz niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy, • niekorzystne wzorce zachowań (agresywność) płynące z mediów, internetu, gier komputerowych, • zjawisko przemocy może być zarówno skutkiem jak i przyczyną innych problemów społecznych (uzależnienia, ubóstwo).

V. Cel główny Programu

Tworzenie systemu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ograniczenie zjawiska przemocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie, a także zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy.

VI. Podstawowe cele Programu

1. Edukacja społeczna w zakresie problematyki przemocy i skutków jej stosowania oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy.
2. Zwiększanie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań.

4. Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

VII. Przewidywane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Edukacja społeczna w zakresie problematyki przemocy i skutków jej stosowania oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy:

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Udział w kampaniach społecznych o charakterze informacyjno-edukacyjnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba osób biorących udział w kampaniach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja	2021-2025
2. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych: ulotek, broszur, plakatów na temat przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności	liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjno-edukacyjnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja, placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Mniszków	2021-2025
3. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych poprzez udział dzieci i młodzieży w konkursach, zajęciach sportowych oraz imprezach artystyczno-edukacyjnych	liczba dzieci i młodzieży biorących udział w konkursach, zajęciach sportowych oraz imprezach artystyczno-edukacyjnych	placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie	2021-2025

4. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach uświadamiających i uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie	liczba dzieci uczestniczących w realizowanych programach	placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków	2021-2025
---	--	--	-----------

2. Zwiększanie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Identyfikowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów, liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Mniszków, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja	2021-2025
2. Tworzenie wspólnej płaszczyzny pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Mniszków, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja,	2021-2025

		Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie, Kuratorzy Sądowi	
3. Praca socjalna i inne formy pomocy dostosowane do potrzeb, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2025
4. Realizacja programów pomocy terapeutycznej dla osób doznających przemocy w rodzinie	liczba programów, liczba osób uczestniczących w programach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie	2021-2025
5. Poradnictwo specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (prawne, psychologiczne, socjalne, pedagogiczne)	liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie	2021-2025
6. Upowszechnianie informacji o podmiotach działających na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie	liczba informacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2021-2025

3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań:

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Szkolenie osób	liczba szkoleń,	Gminny Ośrodek	2021-2025

zaangażowanych w działania obejmujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba osób biorących udział w szkoleniach	Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Mniszków, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja, Kuratorzy Sądowi	
2. Gromadzenie i udostępnianie publikacji dotyczących przemocy w rodzinie	ilość zakupionych publikacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2021-2025
3. Umożliwienie wymiany doświadczeń i promocja dobrych praktyk pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w konferencjach, seminariach	liczba osób uczestniczących w konferencjach, seminariach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Mniszków, placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków, Policja, Kuratorzy Sądowi	2021-2025

4. Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy w rodzinie:

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D”	Zespół Interdyscyplinarny	2021-2025

2. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno–edukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, nieradzących sobie z agresją	liczba osób biorących udział w programach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie, Kuratorzy Sądowi	2021-2025
3. Stosowanie wobec uzależnionych sprawców przemocy procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego	liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2021-2025

VIII. Przewidywane efekty realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

1. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy.
4. Wzrost liczby osób i instytucji profesjonalnie przygotowanych do udzielania pomocy ofiarom i oddziaływań na sprawców przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem zjawiska przemocy na terenie Gminy Mniszków.
6. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z przemocy.

IX. Finansowanie Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wpisuje się w znacznej mierze w Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z tym finansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach środków pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jest szczególnie uzasadnione z uwagi na fakt, że alkoholizm jest głównym czynnikiem ryzyka pojawiania się przemocy w rodzinie.

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 w roku 2021 realizowany będzie według wydatków zawartych w budżecie Gminy w rozdziale 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wysokości 1.000,00 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2021-2025 będzie określana corocznie w uchwale budżetowej.

X. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie Programu w przyszłości. Monitoring i ewaluacja Programu będzie prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów Programu. Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco, równoległe trwać będzie proces jego monitorowania. Ewaluację można traktować jako ocenę wartości Programu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje. Tym samym dzięki przeprowadzonej ewaluacji możliwe jest stwierdzenie, czy Program okazał się skuteczny, czy był efektywny oraz czy zostały osiągnięte cele w nim założone. Celem ewaluacji jest ulepszenie skuteczności i efektywności podejmowanych działań w kategoriach pozytywnych efektów społecznych oraz zwiększanie przejrzystości i promowanie działań realizowanych w ramach Programu.

Koordynatorem Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie.

Każdego roku do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy Zespół Interdyscyplinary z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mniszkowie sporządzać będzie sprawozdanie z realizacji Programu.

Uzasadnienie

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi w piśmie ZRPS-I.9452.70.2021 z dnia 17.05.2021 r. wskazał na konieczność uzupełnienia zapisów Programu w następującym zakresie:

- 1) część IX „Finansowanie Programu” - biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych przedsięwzięć tj.: uczestnictwo w szkoleniach dla osób zaangażowanych w realizację działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zakup publikacji dot. tematyki przeciwdziałania przemocy, zasadne jest wskazanie wysokości środków finansowych zabezpieczonych w budżecie gminy przeznaczonych na realizację Programu w pierwszym roku jego obowiązywania;
- 2) część X „Monitorowanie i ewaluacja” - wskazanie terminu sporządzenia sprawozdania z podjętych działań, które w odniesieniu do wskaźników realizacji pokaże stopień i sposób wykonania zadań ujętych w części VII „Przewidywane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, w danym roku.